

[Hartvig Frisch.]

er syg, skal jeg paa mit Partis Vegne ganske kort anbefale Tingets Medlemmer at gennemføre denne Sag hurtigt. Den har jo været behandlet i det andet høje Ting, og efter de Redegørelser, vi har faaet i Sagen, maa man mene, at der er fremkommet alle de Oplysninger, som er nødvendige. Jeg skal derfor anbefale en hurtig og villig Behandling.

Himmelstrup: Til selve Tillægsoverenskomsten, som den højtærede Udenrigsminister nu har gjort Rede for, har vi fra vor Side ingen Bemærkninger at gøre. Den er jo, om end med nogen Bekymring, tiltraadt af Erhvervsorganisationerne. Tillægsoverenskomsten er en Konsekvens af en i og for sig glædelig Begivenhed, nemlig den engelsk-amerikanske Handelsoverenskomst af 17. November 1938, en Overenskomst, hvorved man vel kan forvente, at der vil komme i hvert Fald nogle Lettelser i det Restriktionssystem, som Selvforsyningspolitikken har belemret Verden med i de senere Aar.

Jeg finder ingen Anledning til at gaa ind paa Enkeltheder i Overenskomsten. Vi kan altsaa fuldt ud tiltræde den. Derimod vil jeg gerne benytte den Lejlighed, som her frembyder sig, til at stille den højtærede Udenrigsminister et Spørgsmaal og bede Ministeren fremsætte nogle Oplysninger derom, enten her i Salen eller i et Udvalg.

Forholdet er jo det, at naar man med den højtærede Udenrigsminister drøfter Spørgsmaalet om den dansk-tyske Samhandel, ikke saa helt sjældent under den Form, at man fra visse Sider retter Bebrejdelser i Anledning af, at denne dansk-tyske Samhandel ikke finder Sted i det Omfang, som man kunde ønske, er Grunden hertil jo den, at Importen fra Tyskland ikke er saa stor, som der foreligger Mulighed for, og det vil igen sige, saadan som Vareudvekslingen finder Sted mellem Danmark og Tyskland, at saa nedskæres Eksporten fra Danmark til Tyskland i Virkeligheden i samme Omfang. Naar der er Diskussion herom — og det sker altsaa ikke saa helt sjældent ogsaa med den højtærede Udenrigsminister —, saa advarer den højtærede Udenrigsminister meget hyppigt imod at drive Kravene i saa Henseende alt for højt op, og Ministeren har den Vane under saadanne Situationer at henvise til Forholdet til England, til de Forpligtelser, som Danmark har paataget sig over for England ved de bestaaende Handelsaftaler; men det har aldrig været muligt at faa at

vide helt autentisk af Udenrigsministeren, hvori disse Forpligtelser med Hensyn til direkte Køb i Virkeligheden bestaar.

Under Finanslovbehandlingen i dette høje Ting i November Maaned benyttede baade Udenrigsministeren og Landbrugsministeren, da dette Spørgsmaal om den dansk-tyske Samhandel var til Behandling, netop dette Argument meget stærkt. Den højtærede Udenrigsminister hævdede advarende Pegefingern og sagde: Pas nu endelig paa ikke at drive Kravene med Hensyn til Import fra Tyskland for højt op, for vi har i Virkeligheden Købsforpligtelser over for England, som forhindrer, at vi kan komme videre over for Tyskland, end vi allerede er kommet. Se, naar jeg ser igennem for det første den til Grund liggende Handelsoverenskomst mellem Danmark og England af 1933, saa finder jeg ganske vist deri visse Købsforpligtelser, men det drejer sig om ganske bestemte Varer, og det er ikke mange. Det er Kul, Jern, Salt, Pergament, Salpeter, og saa tror jeg i Virkeligheden, Listen er udtømt. Naar jeg saa gaar videre i de Aftaler, som foreligger mellem Danmark og England dette Forhold vedrørende, standser jeg ved den sidste Tillægsoverenskomst af 19. Juni 1936, og deri findes i Artikel 2 en Bestemmelse, ifølge hvilken vi har paataget os visse Forpligtelser. Der staar i denne Artikel følgende:

„Den danske Regering forpligter sig til for Aaret, der ender den 30. April 1937, og i Tiden derefter at foretage en rimelig Tildeling af Bevillinger, som tillader Betaling for og Indførsel til Danmark af Varer, som er frembragt eller tilvirket i det Forenede Kongerige.“

Det er altsaa den Forpligtelse, vi har, og den er jo meget vag. Der er ikke Tale om bestemte Varer, der er heller ikke Tale om bestemte Beløb; der er Tale om en rimelig Tildeling af Attester, en rimelig Tildeling af Muligheder for Indførsel. Se, nu er Forholdet jo dette, at Danmark i de sidste 7—8 Aar har sat sine Køb i England ganske overordentlig stærkt op, de er i Løbet af de sidste 5—6 Aar blevet tredoblet. I 1931 beløb vore Indkøb i England sig til 219 Mill. Kr., og Beløbet var i 1937 vokset til ikke mindre end 642 Mill. Kr.

Det, jeg altsaa gerne vilde spørge den højtærede Minister om, er, hvorledes denne Bestemmelse i Tillægsoverenskomstens Artikel 2 i Virkeligheden forvaltes: Hvilke Beløb drejer det sig om? Hvilke Varer omfatter den? For hvor lang Tid indgaas disse Forpligtelser? Hvem er det, der fastsætter dem, baade Omfanget af dem og